

LA VISITA DEL COPRÍNCIP FRANCÈS ▶ Pàgines 4 a 9 i editorial

Benvingut

L'Executiu confia que l'acte esvaeixi els dubtes sobre la bona relació institucional

350 efectius andorrans vetllaran pel bon funcionament i la seguretat dels actes programats per a avui

ENTREVISTA

Jean Pujol

CONSELLER PER ANDORRA A L'AFE

«No és Sarkozy, sinó l'OCDE, qui ens va posar a la diana»

articles d'opinió

Sistema educatiu francès: paper clau al Principat

PER JOSÉ SANTAMARTA

Una dimensió que justifica l'interès per saludar-lo

PER JEAN PUJOL

El copríncep i el nostre règim parlamentari

PER JULI MINOVES

Sarkozy, cinquanté copríncep del nord

PER ANTONI POL

Editorial

Un país que es fa dia a dia

Nicolas Sarkozy visita avui Andorra en el primer viatge oficial com a copríncep i cap d'Estat. Per primera vegada físicament trepitjarà el Principat, que té una història mil·lenària. Paradoxalment, un país històricament dels més antics i a la vegada dels més joves en el context modern del món i les relacions internacionals. Un país amb una cultura més que centenària i una identitat que és el seu valor més preuat, per la qual ha lluitat en el desenvolupament dels dies, malgrat que els seus fruits no tinguin el ressò internacional que necessàriament comporta un país petit enmig dels Pirineus, però que a la vegada és la capitalitat natural d'aquesta serralada europea i que sempre ha unit i mai separat.

Mil anys d'història sense història de grans fets. Tota una vida basada en la pau i la concòrdia, a través de l'equilibri que aporta un sistema de Govern fonamentat en l'equilibri entre els dos països veïns, que sempre han guardat i preservat Andorra dels avatars bèl·lics que, al llarg dels segles, s'han anat produint. País vell i Estat jove. Simbiosi difícil d'entendre en un món convuls, però que és possible a casa nostra. Tota una història de pau, a través de les institucions que van possibilitar el poder i la convivència.

CONTINUA A LA PÀGINA 10

BPA BANCA PRIVADA
D'ANDORRA

BPA FONS DOLPHIN EQUITIES

Informació tècnica a 27/07/2010

DATA INICI DEL FONS.....	03/07/06
PATRIMONI	272.266,488 EUR
VALOR LIQUIDATIU A LA DATA	115,10 EUR
RENDIBILITAT 2009	56,33 %
TAE DES DE L'INICI.....	3,52 %

BPA FONS GESTIÓ MIXTA

Informació tècnica a 27/07/2010

DATA INICI DEL FONS.....	03/09/01
PATRIMONI	20.562,547 EUR
VALOR LIQUIDATIU A LA DATA	139,80 EUR
RENDIBILITAT 2009	1,77 %
TAE DES DE L'INICI.....	3,83 %

Entitat Depositària:

Banca Privada d'Andorra SA

Entitat Gestora:

BPA Fons SA

Núm. de registre:

BPA Fons Dolphin Equities, FI 0072

BPA Fons Gestió Mixta, FI 0017

Les rendibilitats expressades no presuposen rendibilitats futures

Andorran Private Bankers

Xaloc
PUB
ORDINO
espai sense fum

Casa Jep de Tor. Tel. 83 88 19

TEMA DEL DIA Pàgines 4 a 9

La visita del copríncep

EL PRINCIPAT VIU AVUI UNA JORNADA HISTÒRICA 13 ANYS DESPRÉS DE LA VISITA DE CHIRAC

Andorra rep Sarkozy

El Govern vol que l'esdeveniment esvaeixi els dubtes sobre «la bona relació institucional»

La Plaça del Poble de la capital acollirà el discurs del líder francès davant de la ciutadania

MARC RODRÍGUEZ*
ANDORRA LA VELLA

El copríncep francès, Nicolas Sarkozy, visita avui Andorra en el que serà el primer viatge al Principat des que el 16 de maig del 2007 s'erigís com al 23è president de la República francesa, un càrrec que, tal com els andorrans van votar a la Constitució del 1993, atorga inherentment el paper de cap d'Estat, juntament amb el copríncep episcopal provinent del bisbat d'Urgell, del microestat pirinenc. L'acte arriba un any després que Andorra visqués una crisi institucional sense precedents, amb l'amenaça d'abdicació de Sarkozy si el país no sortia de la llista negra de l'OCDE, una advertència pública que, juntament amb les pressions internacionals contra els paradisos fiscals, van forçar Andorra a prémer l'accelerador i legislar l'intercanvi d'informació fiscal a la demanda, amb consens entre socialdemòcrates i reformistes. Després d'aquests canvis, i tal com ahir va afirmar el cap de Govern, Jaume Bartumeu, la visita d'avui ha de servir per demostrar «la confirmació que s'han esvaït els dubtes sobre eventuais situacions de confrontació entre el Govern i el copríncep francès».

En altres paraules, el Govern espera que la visita de Sarkozy suposi «la visualització de la bona relació institucional» amb el vessant francès i «el reforçament dels lligams històrics que han mantingut Andorra i França a través de la figura del copríncep francès». D'aquesta manera, el líder de l'Executiu –que durant aquesta setmana ja havia anat contraentant les crítiques fetes per alguns sectors a la brevetat de la visita i la conseqüent impossibilitat de desplaçar-se a les parròquies–, va resumir la importància d'un esdeveniment que, independentment de la seva extensió en el temps, passarà a la història del principat de la mateixa manera que ho van fer les visites d'anteriors copríneps francesos.

A diferència d'altres visites, l'última de les quals, la del copríncep Jacques Chirac el 16 de setembre del 1997, la de Sarkozy se centrarà en la capital. Així, gairebé tretze anys després que el seu antecessor es dirigís a la ciutadania d'Andorra refermant el seu compromís de continuar vetllant «per l'equilibri tradicional de les relacions entre Andorra i els seus veïns», Sarkozy tindrà avui l'oportunitat de demostrar als residents si aquesta obligació constitucional és per a ell una convicció moral.

L'AGENDA DE SARKOZY

11.15
hores**Arribada del copríncep Episcopal, Joan Enric Vives, a la Casa de la Vall.**

A la sala dels Passos Perduts, Vives saludarà les autoritats i esperarà l'arribada del seu homòleg.

12.00
hores**Sessió del Consell General.**
Paraulas del Síndic General i al·locució del copríncep.11.30
hores**Aterratge de l'helicòpter del copríncep francès, Nicolas Sarkozy, al Camp del Consell.**

Rebuda per part del cap de Govern, Jaume Bartumeu, i del Subsíndic General, Esteve López.

12.16
hores**Signatura del llibre d'or.**12.18
hores**Fotografia oficial a les escales.**
Paraulas del Síndic General.11.35
hores**Arribada de Sarkozy a la Casa de la Vall.**

Rebuda per part del Síndic General, Josep Dallerès, a l'arc dels jardins de la Casa de la Vall. Entrada del seguici per la Porta dels Pareatges.

12.30
hores**Discursos del Cap de Govern i del copríncep francès a la plaça del Poble.**11.37
hores**Salutació dels dos copríneps.**

Sarkozy i Vives es reuniran aleshores al despatx oficial del Síndic General.

fins a les
14.30
hores**Dinar oficial ofert pel copríncep a l'Andorra Park Hotel.**
Comiat a càrrec de Bartumeu i Dallerès al Camp del Consell.

350 efectius andorrans vetllaran pel bon funcionament i la seguretat dels actes

► El secretari d'Estat d'Interior, Bruno Bartolomé, va concretar ahir quin serà el desplegament organitzat a fi de garantir el bon funcionament dels actes i la seguretat de tots els participants. Fins a 350 persones, segons va afirmar Bartolomé, sumant Policia, Bombers, SUM i agents de circulació del Comú d'Andorra la Vella es concentraran a la zona en què tindràn lloc els actes, tant l'atterratge de l'helicòpter al Camp del Consell com els desplaçaments cap a la Casa de la Vall i la posterior al·locució a la plaça del Poble de la capital. El secretari d'Estat va recordar que les afectacions en el

trànsit rodat en diversos carrers del centre podran arribar a partir de les 11.00 hores, fins al punt que «en algun moment es pot veure modificada la circulació». Mentrestant, i per accedir a la plaça del Poble, la ciutadania podrà fer-ho a partir de quatre accessos diferents: tant pels ascensors interiors del pàrquing comunal i del pàrquing Vinyes com pel hall del Centre de Congressos, o bé pel carrer de la Vinyeta. Tots aquests quatre accessos derivaran en dos punts de control de seguretat. Així, doncs, Andorra disposa del dispositiu necessari per rebre Sarkozy amb les màximes garanties.

RECORREGUT CENTRAT A LA CAPITAL // El programa del copríncep francès està planificat al minut. A les 11.30 hores, l'helicòpter de Sarkozy aterrarà al Camp del Consell, on serà rebut per Bartumeu i el Subsíndic General, Esteve López. A partir d'allà, el seguici es desplaçarà fins a l'emblemàtica Casa de la Vall. A l'arc dels jardins l'esperarà el Síndic General, Josep Dallerès, que l'acompanyarà fins a l'interior, on després de saludar els presidents dels grups parlamentaris i els consòls majors –tots llevats del d'Ordino, Ventura Espot, que va declinar la invitació– es reunirà amb el seu homòleg episcopal, Joan Enric Vives, que arribarà a les 11.15 hores a la Casa de la Vall.

A les 12.00 hores, acabada la reunió d'uns quinze minuts dels dos copríneps, començarà la sessió del Consell General on, després de les paraules del Síndic Dallerès, Sarkozy

farà una al·locució davant els consellers i membres de l'Executiu congregats a la cambra parlamentària. A les 12.15 hores finalitzarà la sessió i el copríncep francès signarà al llibre d'or del Consell per deixar constància de l'esdeveniment.

L'acte més popular, però, tindrà lloc a les 12.30 hores, a la plaça del Poble, un espai des d'on Bartumeu i Sarkozy pronunciaran els seus discursos. Per aquell moment, Andorra ja haurà tancat la seva activitat comercial per tal que tothom qui ho desitgi pugui apropar-se a escoltar i veure el copríncep francès. Les autoritats es desplaçaran finalment fins a l'Andorra Park Hotel, on se celebrarà el dinar oficial, i a les 14.30 hores l'helicòpter de Sarkozy s'enlairarà en direcció a París. Tot és a punt per viure una jornada que s'espera breu però que serà intensa. ■

*mrodriguez@andorra.elperiodic.com

IMPRESSIONS RECOLLIDES

¿què en pensa, de la visita de Sarkozy?

XENIA MOURELO

Els altres coprínceps van venir i a ell li toca. No és res més que una obligació per al senyor Sarkozy. Per això s'hi estarà tan poc.

CARLES VELOSO

És positiva també per als francesos que viuen aquí. Si el president francès no fos copríncep, crec que també hauria de venir.

REGINA PAU

Està molt bé, que el copríncep francès vingui a fer una visita a Andorra. Si servirà d'alguna cosa o no, això ja depèn més d'ells, dels polítics.

EULÀLIA SANGENÍS

Si els altres coprínceps havien vingut, aquest també havia de venir. El que no veig tan clar és el tancament decretat, que afectarà els treballadors.

gent del carrer, és que la visita «tocava», com a mínim des del punt de vista institucional i tenint en compte el que havien fet els seus predecessors en el càrrec de president de la República francesa i copríncep d'Andorra. Ara bé, en el que no hi ha tant d'acord és si la durada de la visita és l'adequada o no. Alguns recordaven, per exemple, la recent visita del president de Portugal, Aníbal Cavaco Silva, que va passar un cap de setmana sencer al Principat.

Els andorrans tenen molt clar que avui ve Sarkozy. Se n'ha parlat molt i, a més, hi ha un decret que obliga a tancar els comerços i les oficines entre les 11 i les 14.30 hores, cosa que afecta a bona part de la població activa del Principat. Amb relació a aquesta mesura, hi ha dos tipus de reaccions: les persones que troben bé que els hagin donat festa per poder anar a la plaça del Poble d'Andorra la Vella, amb l'objectiu de sentir el discurs del copríncep, i aquells que pensen que la plaça estarà tan plena que no s'hi podrà entrar i que tres hores i mitja no les poden aprofitar de cap manera.

En realitat, el tancament es va decretar de la mateixa manera que s'havia fet amb les anteriors visites dels coprínceps francesos. El que passa és que Sarkozy només passarà un matí a Andorra (marxarà avui després de dinar) i hi ha molta gent, de fora de la capital, que no entenen per què han de fer festa si el mandatari no anirà a la seva parròquia.

EXPECTATIVA MEDIÀTICA // Un altre dels àmbits en els quals s'ha generat molta expectativa és en els mitjans de comunicació. El secretari d'Estat d'Interior, Bruno Bartolomé, va informar ahir que hi ha més de 70 periodistes i fotògrafs acreditats. D'aquests professionals de la informació, n'hi ha 40 que són de mitjans francesos, 10 de mitjans espanyols i catalans, i 20 de mitjans andorrans. L'esdeveniment serà cobert per tres agències de notícies i quatre agències fotogràfiques. ■

*earasa@andorra.elperiodico.com

Una visita que «tocava» des del punt de vista institucional

● L'opinió al carrer és que Sarkozy havia de venir, igual que els seus predecessors

● La durada del viatge, de només mig dia, és el que genera més dubtes

IVA ARASA*
ANDORRA LA VELLA

La visita del copríncep francès, Nicolas Sarkozy, proporcionarà, sense cap mena de dubte, tema de conversa per a dies. De fet, aquesta última setmana, la seva vinguda al Principat ja estava en boca de tothom. El sentiment majoritari, almenys pel que es desprèn de les preguntes a la

OROL LLUADRADO

▶▶ Ciutadans que passegen per l'avinguda Carlemany.

En el moment en què el copríncep francès visita Andorra, està bé recordar el lloc indispensable que ocupa el sistema educatiu francès al Principat. Sentim dir que el francès ha perdut la seva influència, però la realitat és més complexa i puc certificar que la llengua francesa continua sent molt apreciada en aquest país. Amb 3.600 alumnes escolaritzats, 2.000 dins de les 14 escoles primàries i maternals i 1.500 al Lycée Comte de Foix, França juga el seu rol dins de l'educació dels joves andorrans, i més tenint en compte que només el 8% d'aquests alumnes són de nacionalitat francesa. L'ensenyament francès aconsegueix obtenir,

José Santamarta
DIRECTOR LYCÉE
COMTE DE FOIX

Sistema educatiu francès: paper clau al Principat

en tots els exàmens on es presenten els nostres alumnes, uns resultats remarcables. Pel que fa al Baccalauréat, des de fa molt temps, els nostres alumnes obtenen resultats amb una mitjana de deu punts per sobre de les mitjanes de l'Académie de Montpellier. Això ens permet afirmar que els nostres alumnes estan ben preparats per prosseguir els estudis a França i també a Espanya, especialment a Catalunya, i evidentment a la Universitat d'Andorra. Però el sistema educatiu francès és també l'adaptació de l'ensenyament professional a les necessitats econòmiques d'Andorra, amb els Baccalauréats de restauració, comptabilitat, electrònica i comerç.

Per la població dels més de 4.500 residents de nacionalitat francesa establerts en el Principat d'Andorra, la vinguda del copríncep francès, Nicolas Sarkozy, presenta tots els trets d'un esdeveniment de major importància. En primer lloc, constitueix per tots ells un dia d'acostament i de fraternitat amb la població andorrana, amb la qual des de temps molts antics comparteix el mateix cap d'estat. En segon lloc la presència en el territori andorrà del més alt càrrec de la República francesa constitueix una garantia del reconeixement per França de l'efectivitat del procés d'adaptació de l'economia andorrana

Jean Pujol
CONSELLER A LA
AFE PER ANDORRA

Una dimensió que justifica l'interès per saludar-lo

na al seu entorn internacional i dels esforços considerables que realitzen tots els nacionals i residents per assolir aquesta fita. En tercer lloc, aquest desplaçament augura que França, com sempre ha fet en els moments històrics difícils, ajudarà Andorra i els que hi viuen a afrontar el repte del canvi, incitant les institucions financeres franceses i els empresaris francesos a invertir aquí i a crear-hi riquesa amb una visió ferma. La dimensió internacional del copríncep francès justifica que els francesos d'Andorra tinguin un interès especial en assistir als actes oficials públics, i, si més no, procurar saludar personalment el seu President.

La visita del copríncep ▶ Els últims predecessors de Sarkozy

Pàgines 4 a 9 ▶▶▶

La visita que avui fa el copríncep francès, Nicolas Sarkozy, a Andorra, com no pot ser d'una altra manera, passarà a la història, com així ha succeït amb els viatges que els últims predecessors van fer al Principat.

Des de Charles De Gaulle (1967) fins a Jacques Chirac (1997), passant per Valérie Giscard d'Estaing (1978) i François Mitterrand (1986 i 1993). Molts d'aquests esdeveniments viuen en la memòria dels residents més

▶▶ Amb la gent ▶ El copríncep Chirac, saludant els ciutadans durant la seva visita.

▶▶ A la plaça del Poble ▶ Mitterrand, durant la seva al·locució a la capital.

Chirac i la «veritable realitat andorrana»

L'últim copríncep que va visitar Andorra abans que avui ho faci Sarkozy va desplaçar-se a les set parròquies

El record més pròxim d'una visita del copríncep francès es remunta al 16 de setembre del 1997, ara fa prop de 13 anys, quan Jacques Chirac va viatjar fins al Principat «per mostrar naturalment tot l'interès que tinc per l'alta funció andorrana que tinc l'honor d'exercir amb el copríncep episcopal». Així s'expressava el president francès en la seva al·locució a la

Casa de la Vall, en què va voler «testimoniar l'estima i l'amistat que sento envers tots els habitants» d'Andorra.

Davant dels presents a l'històrica cambra parlamentària, Chirac va destacar l'escenari com al «símbol de l'especificitat i la continuïtat andorranes», espai en què avui també pronunciaria el discurs Sarkozy i que de ben segur, la pròxima visita que realitzi un copríncep, continuarà jugant el seu pes històric tot i que el nou edifici del Consell General ja estigui en ple funcionament. La visita de Chirac és recordada sobretot per la gira que va realitzar per totes les parròquies: «Havia expressat el desig d'anar, durant aquests dos dies –els que va durar el viatge– a cadascuna de les vostres parròquies. Si he volgut conèixer Canillo, Encamp, Ordino, la Massana, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes és perquè he volgut captar, comprendre millor, amb motiu d'aquest primer viatge, la veritable realitat andorrana, una realitat que es deixa percebre sola-

Jagues Chirac:

«Sapigueu que el copríncep francès us dona, naturalment, el seu suport: he vingut a expressar-vos-ho de viva veu, amb el meu encoratjament més calorós i més amical. ¡Visca Andorra!»

ment si hom va a trobar-la». El copríncep Sarkozy no realitzarà aquestes visites parròquials, ja que els actes d'avui es concentren a la capital.

La impressió que, durant el discurs davant del poble, va voler transmetre Chirac, va ser que Andorra era «un Estat molt jove, el més jove d'Europa, la població del qual està oberta vers l'avenir i vers l'exterior». En un to de compromís, Chirac va manifestar ser conscient de tenir «unes obligacions de les quals no defugiré: en el primer pla d'aquestes obligacions figura la responsabilitat de vetllar per l'equilibri tradicional de les relacions entre Andorra i els seus veïns».

Democràcia cap a la plena expansió

Tornant al discurs realitzat a la Casa de la Vall, val a dir que Chirac va afirmar davant dels representants polítics la necessitat de «portar, amb tota sobirania, aquesta democràcia cap a la seva plena expansió i la seva adaptació permanent a la nostra història».

La constitució del 1993 era la referència que el seu predecessor François Mitterrand ja havia mencionat mesos després de l'aprovació de la Carta Magna en el seu segon viatge a Andorra, però la de Chirac va ser una intervenció que, amb quatre anys de camí d'aquesta fita, va encoratjar el poble andorrà a mantenir «la saviesa que ha presidit durant set segles el destí pacífic del Principat», un «exemple de les democràcies».

Mitterrand, l'impuls a la Carta Magna

Després del viatge de 1986, el copríncep va repetir el 1993 per celebrar la nova etapa en la història nacional

François Mitterrand va visitar Andorra el 26 de setembre de 1986, dirigint al·locucions també tant a la Casa de la Vall com a la plaça del Poble de la capital. En les paraules que l'aleshores copríncep va articular davant de la ciutadania, va destacar el camí des de feia més de 700 anys dels Pareatges i «la pau de la qual arreu no s'ha gaudit gaire», abordant matèries com els

reptes econòmics després de «l'ampliació de la Comunitat Europea als països ibèrics», la «qüestió institucional» amb la reforma posada en marxa des del 1981 que va obtenir resultats amb «l'establiment d'un Govern» i «la definició de les relacions del Consell General i del Govern» i d'altres temes, com ara la necessitat d'una millora en matèria de comunicacions, fent aleshores referència a la voluntat de l'Executiu «d'emprendre en un futur pròxim la construcció del túnel d'Envalira», per a l'accés des de França. Aquell setembre de 1986, a la Casa de la Vall, Mitterrand va

protagonitzar una brillant intervenció, plena de sentit de l'humor, amb les següents paraules: «¡Quina llàstima, però, que París sigui tan lluny! ¡Paradoxa de la geografia, cal més temps per arribar a Andorra des de la capital francesa que a la majoria de les altres capitals europees! Però el viatge val la pena. ¡Sento una enveja sana, pecat venial pel qual demanaré absolució, davant del retrat del Sant Pare!, respecte

al copríncep episcopal, a qui la proximitat de la seu episcopal permet de mantenir contactes més freqüents amb les vostres comunions». D'aquesta manera, el francès va remarcar la voluntat de seguir de prop l'esdevenidor d'Andorra en una dècada decisiva, i va mostrar condicions a superar, com ara «el de-sequilibri demogràfic» amb «una quarta part de nacionals» i tres quartes parts de residents estrangers als quals s'havia de donar «una solució raonable, dins l'esperit d'equitat», així com «la necessitat d'un gran esforç d'inversió en benefici d'equipaments públics que us conduirà potser a preguntar-vos sobre el sistema fiscal a fixar en el futur» –un sistema fiscal que ara està en plena fase de redefinició amb la introducció de la impositió indirecta i la projecció d'un IVA– i la urgència de superar les «demores i retards dins de la necessària adaptació de les institucions a la societat moderna». En aquest sentit, va lamentar que «la reforma posada en marxa el gener del 1981 no avanci més ràpidament».

Amb la Constitució

Després d'aquell missatge de realisme, el 1993, pocs mesos després d'aprovar-se la Constitució i manifestant haver mantingut «des de fa més de 12 anys» relacions amb els responsables d'Andorra per «aconseguir el resultat» que aleshores es celebrava, Mitterrand va tornar. El repte, aleshores, va situar-se a Europa, on, va dir, «Andorra trobarà el lloc que li pertoca».

François Mitterrand:

«Andorra trobarà al si d'Europa el lloc que li pertoca. L'existència, senyores i senyors, de petits estats independents és una de les riqueses d'Europa. I heu de contribuir a desenvolupar-la»

La visita del copríncep ▶ Els últims predecessors de Sarkozy

Pàgines 4 a 9 ▶▶▶

veterans, un record que sovint esdevé difús, tot i que el recull dels discursos d'aquests excoprínceps ajuda a entendre quins eren els reptes de les diferents dècades en què es van produir les visites. Com

▶▶ Els dos coprínceps ▶ Giscard, amb el seu homòleg Joan Martí Alanis, el 1978.

Giscard, defensor del camí democràtic

A final dels setanta, el copríncep va demanar «una gestió més eficaç i una participació més responsable»

La visita de l'expresident de la República francesa i excopríncep Valéry Giscard d'Estaing, el 19 d'octubre del 1978, va tenir com a plat fort el discurs davant d'una munió de gent que es va aplegar a la plaça Príncep Benlloch, juntament amb les autoritats de l'època –Excel·lència, síndics i consellers– en què, després de fer referència a «l'orgull que tenim del nostre passat i la fidelitat que sentim de ser els hereus de set segles d'història des que el papa Martí IV reconeixia els pareatges», el representant francès va celebrar la «fidelitat» del poble andorrà que «no expressa el vassallatge a una autoritat exterior i llunyanca».

Amb aquestes paraules de proximitat al poble, Giscard va assegurar que la bona recepció que li va fer Andorra expressava «el convenciment que la sobirania dels coprínceps va ser, al llarg d'aquests set segles, la primera garantia de les vostres llibertats, i el sentiment de pertànyer a una mateixa comunitat». El copríncep va manifestar el desig de «recórrer els carrers de les vostres parròquies» i entrevistar-se amb tots els representants, amb «la preocupació d'estar al corrent de les vostres preocupacions i de les vostres aspiracions».

Hora de canvis

Valéry Giscard d'Estaing va afirmar aleshores davant del poble andorrà que, dins d'una filosofia d'«adaptació dins de la

continuitat», el Principat havia de «preservar l'essencial de les tradicions que des dels llunyans Pariatges garanteixen la personalitat andorrana, tot creant les condicions d'una gestió més eficaç i d'una participació més responsable del poble andorrà pel que fa als assumptes del país», o, el que és el mateix, fer un esforç democratitzador. Tanmateix, tot i aquest missatge de futur, Giscard va celebrar els avenços aconseguits «adoptant un marc modern definint la nacionalitat andorrana», donant sanció a «un Reglament sobre les taxes d'entrada de mercaderies» i «una reestructuració del Pressupost andorrà».

En la pràctica, els grans reptes exposats pel francès van centrar-se en la necessitat de millorar les comunicacions, fins al punt que Giscard va il·lustrar amb el relat del seu viatge: «Es pot constatar que avui els accessos d'Andorra són encara insuficients, almenys del costat de França, com he pogut constatar jo mateix venint fins aquí». Per això, va proposar «impulsar d'aquí a final d'any» era

el 1978 –una reunió entre responsables andorrans i francesos per estudiar, en els aspectes tècnics i financers, els mitjans per crear entre Andorra i França un enllaç fàcil i segur».

Aquell any, el copríncep va suggerir que «per perpetuar el record d'aquesta jornada, es donés a aquest liceu –que aleshores s'inaugurava– el nom de Comte de Foix en honor d'aquell que va ser el signatari dels Pariatges». ≡

succeirà avui, el reconeixement als set segles d'història i l'esperit de supervivència d'Andorra conviuen sempre amb l'anàlisi de la situació institucional i l'advertència dels esculls a superar. PER MARC RODRIGUEZ

▶▶ Amb grans elogis ▶ De Gaulle, a la seva entrada a la Casa de la Vall.

De Gaulle, pura passió per Andorra

Les paraules més emotives que es recorden van venir del copríncep, que va confessar admiració pel territori

Molt abans dels tres coprínceps francesos mencionats, el 23 d'octubre del 1967, Charles de Gaulle va visitar Andorra en un viatge que, per aquells que en tenen constància, va ser un dels més emotius de la història, per no dir el que més. Les paraules de l'aleshores president francès van transmetre passió per aquest territori, al mateix temps que admiració pels avenços que en aquell temps es començaven a constatar. A la Casa de la Vall, el francès va al·ludir, com tots els que després el seguirien, als «més de 700 anys» d'existència dels coprínceps, «que asseguraven a aquest territori una vida tranquil·la i una vida que es va desenvolupant», així com a la «fidelitat a la vostra llengua, a la vostra religió, a les vostres tradicions, i tot això expressat per aquest Pla de reforma», aleshores centenari.

De Gaulle va manifestar: «L'afecte a la tradició no és per si sol suficient per a la vida d'una població, ho sabem bé», sinó que «en

cridar l'atenció sobre la necessària millora, naturalment, en les comunicacions, «tant a l'interior de les vostres valls com per connectar-vos a l'exterior, i també el telèfon i tota mena de mitjans moderns que són indispensables per posar-vos en relació amb l'exterior i fer més fàcil l'activitat turística de les valls».

Bany de masses

De Gaulle va dirigir-se a la Plaça Príncep Benlloch per protagonitzar un dels moments més històrics del Principat: «Sou un país fidel a si mateix. Estic segur que és així des de Carlemany, i després heu continuat amb institucions que, des de fa set segles, per una mena de miracle, fan que no hi hagi hagut mai ni una guerra ni una revolució, mentre que els països veïns durant aquests set segles n'han travessat tantes i tantes», va dir. Apel·lant a la necessària modernització «tot i voler que es respectin i que es guardin les seves tradicions», el copríncep va fer

també referència, tot i que amb un horitzó més llunyà, al que seria dècada més tard el túnel d'Envalira. «Com a copríncep de les valls d'Andorra, estic ben disposat a fer encara més en favor del desenvolupament del vostre bell país», va afirmar. El comiat de De Gaulle va posar el colofó pel record: «Estem ara units, vosaltres i jo, units pel present, i goso dir-ho, en la mesura que això és possible, units per l'avenir».

1967

el temps present, els temps, com es diu, moderns, tota mena de corrents nous, de necessitats noves, s'imposen a nosaltres allà on siguem». En aquell moment, ja es parlava de l'activitat que a dia d'avui prima al Principat: «El turisme, que és ara per vosaltres un recurs essencial de la vostra existència, l'heu d'organitzar més bé, i ho feu, a l'estiu i a l'hivern». Aquestes van ser les úniques paraules que van

Charles De Gaulle:

«Tinc tota la confiança en el vostre avenir. [...] Esteu fent grans canvis, no són desordres. Una vegada més, sou vosaltres mateixos, però heu volgut, vosaltres també, que la vostra època sigui vostra»